

Ukázka z pracovní verze ŠVP *Speciální základní školy a Praktické školy*, Hradecká 1231, Hradec Králové.

VVS jsou zpracovány jako strategie školy, kterými všichni učitelé budou směřovat k utváření KK žáků na konci základního vzdělávání. Zde jsou uvedeny jako profil absolventa.

3.02. Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy na úrovni školy, uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola cíleně utváří a rozvíjí klíčové kompetence žáků

Profil absolventa školy	1) strategie vedoucí k formování <u>kompetence k učení</u> absolventů školy
<p>Žák dle svých individuálních schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ je schopen číst s porozuměním, orientovat se v textu a v učebních materiálech ➤ vyhledává a třídí informace, používá je v praktickém životě ➤ chápe a používá obecně užívané termíny, znaky a symboly ➤ zvládá sebehodnocení ➤ chápe potřebu celoživotního učení v kontextu s pracovním a společenským uplatněním	<ul style="list-style-type: none"> - individuální přístup učitelů umožňuje zvolit optimální vzdělávací cestu, tempo pro každého žáka - klademe důraz na čtení s porozuměním, - využíváme kontrolních otázek, vedeme k vyhledávání i informací, zjišťování odlišných a shodných znaků, - zadáváme zajímavé domácí úkoly, měníme jejich formu - využíváme počítačovou techniku, školní knihovnu - vysvětlujeme a dbáme na aktivní a správné užívání obecných termínů, znaků a symbolů - vedeme žáky k sebehodnocení v rámci skupiny prostřednictvím vyhodnocení zadaných úkolů, soutěží - pravidelně organizujeme a vyhodnocujeme mezitřídní znalostní soutěže a kvízy (mezi tradiční patří: 3x odpověz, Riskuj, Nejpilnější čtenář, Zeměpisná soutěž apod.) - snažíme se vytvořit atmosféru, která umožní pocit radosti z učení a úspěchu, ve vhodných případech realizaci vlastních nápadů - zvláštní důraz klademe na profesní orientaci - besedami s výchovným poradcem a exkurzemi

Profil absolventa školy	2) strategie vedoucí k formování <u>kompetence k řešení problémů</u>
<p>Žák dle svých individuálních schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná problémy a životní překážky, zvolí nejvhodnější způsob jejich řešení ➤ využívá získaných zkušeností a umí si vyhledat potřebné informace ze všech možných zdrojů ➤ je schopen přijímat důsledky svých činů (rozhodnutí) ➤ umí požádat o radu a řídit se jí ➤ nenechá se odradit nezdarem ➤ dokáže přivolat pomoc v případě ohrožení své nebo jiné osoby 	<ul style="list-style-type: none"> - zadáváme problémové úlohy z praktického života, motivujeme žáky k vyřešení těchto úkolů, využíváme základních myšlenkových operací - pracujeme s chybou, vedeme žáky k aktivní a pozitivní spolupráci s učitelem, rozvíjíme logické a tvůrčí myšlení - učíme žáky získávat a třídit informace z ústních zdrojů, médií (internetu), knih a učebnic - nezbytná pro nás je bezprostřední zpětná vazba (diskuse ve skupině, kritika i sebekritika, sebehodnocení) - vytváříme modelové situace, seznamujeme s možností využití linky důvěry a bezpečí, pomoci psychologa a výchovného poradce, - snažíme se o posílení důvěry v učitele, - na škole dle Minimálního preventivního programu probíhá protidrogová prevence s ohledem na věk žáků - exkurzemi, besedami s policií, hasiči učíme žáky zvládat krizové situace (důležitá telefonní čísla, ochrana člověka za mimořádných situací)

Profil absolventa školy	3) strategie vedoucí k formování <u>komunikativních kompetencí</u> absolventů školy
<p>Žák dle svých individuálních schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umí projevit svoji myšlenku a vést dialog ➤ rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na ně reaguje ➤ dokáže vyjádřit a obhájit vhodnou formou svůj názor, respektovat názor druhých ➤ pracuje s informacemi z tisku, internetu i ostatních médií ➤ zvládá jednoduchou formu ústní i písemné komunikace nebo její alternativní formy ➤ využívá komunikaci jako prostředek k uspokojení svých potřeb a vytváření vztahů s okolím 	<ul style="list-style-type: none"> - vedeme žáky k vhodné formě komunikace s dětmi, učiteli i ostatními dospělými, k nácviku používáme tyto metody: dramatizace navozených situací, řízený dialog, diskuse na zadané téma - vytváříme sociálně únosnou formu řeči - dbáme na používání spisovné, příp.obecné češtiny, omezujeme vulgárnosti ve výrazech žáků - pěstujeme u dětí schopnost naslouchat názorům jiných a respektovat je - ve výuce používáme metody tichého čtení a kooperativního učení - vyžadujeme od žáků odpovědi celými větami - dle individuálních schopností dětí pěstujeme dovednost písemné a elektronické komunikace - využíváme školní časopis „Ferda“, webové stránky školy, internet, rádio „Školák“, tisk - zpracování aktualit z těchto zdrojů žáky. - žáci „redaktoři“ zpracovávají příspěvky do školního časopisu - dbáme o integraci našich žáků do většinové společnosti (návštěva kulturních akcí, vystupování a prezentace činnosti školy na veřejnosti, spolupráce na společných projektech se základními školami) - zapojení žáků do třídních, mezitřídních, školních a regionálních soutěží, mistrovství republiky - umožňujeme žákovi podílet se na řešení problému ve spolupráci s rodiči a zástupcem školy

Profil absolventa školy	4) strategie vedoucí k formování <u>sociálních a personálních kompetencí absolventů školy</u>
<p>Žák dle svých individuálních schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ sleduje výsledky své práce a dokáže je porovnat s ostatními spolužáky ve třídě a zajímá se o možnost nápravy svých chyb ➤ dokáže si uvědomit své přednosti a nedostatky v porovnání s ostatními členy heterogenní skupiny ➤ má povědomí o základních mravních hodnotách v rodině i společnosti a uplatňuje je v životě ➤ dokáže sociální kompetence uplatnit ve všech životních situacích ➤ dovede pracovat v týmu, přijímá jeho pravidla, spolupracuje a podílí se na pozitivní atmosféře v kolektivu ➤ zná a respektuje základní společenské normy a uvědomuje si následky možného rizikového chování ➤ je schopen zaujmout odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy, a dokáže rozpoznat, které chování je pro společnost nepřijatelné a pro něho či okolí nebezpečné ➤ je vnímavý k potřebám starých, nemocných a postižených lidí ➤ respektuje využívání alternativních forem 	<ul style="list-style-type: none"> - prostřednictvím pokud možno bezprostřední klasifikace a hodnocení, vyhodnocováním třídních a školních soutěží dáváme i dětem s nižším nadáním možnost zažít úspěch, výsledky práce žáků prezentujeme na nástěnkách, ve vysílání školního rádia, ve školním časopisu, na webových stránkách školy - nabízíme dětem možnost doučování, pomoc při případných poruchách učení - vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení, prostřednictvím dialogu o jeho výkonu, školních výukových programů s nabídkou autoevaluace - navozováním modelových situací upevňujeme v chování dodržování společně dohodnutých pravidel i běžných norem slušného chování - upozorňujeme a diskutujeme o narušování dobrých vztahů mezi dětmi a na příkladech z literatury, médií i reálného života poukazujeme na problematické vztahy dospělých - modelovými situacemi, řízeným dialogem a diskusí učíme děti optimálním vzorům vztahů v rodině - pěstujeme u dětí schopnost práce v týmu, vedeme je k vzájemné pomoci prostřednictvím skupinové práce, sociálních her, soutěží, kulturních vystoupení, prezentací vlastních dovedností, přípravou akcí pro mladší spolužáky – Mikuláš, Den dětí - účast na kulturních akcích pořádaných pro děti z různých škol dává našim žákům možnost porovnávat své chování s chováním ostatních dětí a uvědomit si případné nedostatky - uvážlivě používáme ve výchově žáků tresty, dáváme žákům šanci k nápravě jejich chyb v chování

komunikace	<p>- připravujeme děti na život v dospělosti jako na dobu, kdy budou mít nejen větší osobní svobodu, ale i větší zodpovědnost – seznamování se zákony a tresty za jejich porušování (exkurze ve vazební věznici, besedy s policií)</p> <p>- při řešení výchovných problémů, především ve třídě, používáme metodu kolektivního hodnocení</p> <p>- využíváme také: práci preventisty v oblasti sociálně patologických jevů, práci výchovného poradce, spolupráci se SPC</p> <p>- integrace žáků s různým postižením v budově naší školy pěstuje u dětí vnímavost k potřebám nemocných a postižených lidí (společné akce žáků celé školy – Den dětí, vystoupení umělců,...)</p>
------------	--

Profil absolventa školy	5) strategie vedoucí k formování <u>občanských kompetencí</u> absolventů školy
<p>Žák dle svých individuálních schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zná a dodržuje základní práva a povinnosti občanů ➤ je samostatný a zodpovědný ➤ zvládá komunikaci s úřady ➤ osvojil si poznatky o zdravém životním stylu ➤ podílí se na ochraně živ. prostředí ➤ chápe nebezpečí rasismu a xenofobie 	<ul style="list-style-type: none"> - opakovaně a přiměřeně k jejich věku seznamujeme děti se školním řádem, Ústavou ČR, vyhláškami, zákony, budujeme jejich právní povědomí - vyučující využívá aktuální situace, shromáždění žáků na počátku školního roku, prvků dramatické výchovy, modelových situací - samostatnost žáků a schopnost improvizace posiluje škola v přírodě, LV, sportovně-turistický kurs, výlety a Dny v přírodě - komunikaci s úřady poznávají žáci prostřednictvím exkurzí do veřejných institucí, učí se jí pomocí navození životních situací - seznamujeme děti s nutností ochrany přírody (besedy s odborníky, ozdravné pobyty, videokazety) - vedeme děti k aktivní péči o životní prostředí (třídění odpadu, sběr papíru, péče o ptactvo, koutky přírody, úklid okolí školy, šetření energiemi) - spolupráce v multikulturním kolektivu, společné soutěže, vystoupení a kulturní akce umožňují dětem zvládnout soužití ve skupině

<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá soužití v multikulturním kolektivu ➤ zvládá chování v krizových situacích 	<p>- upozorňujeme děti na možnost vzniku krizových situací, vedeme je k jejich zvládnutí (besedy s policií, pobyty v přírodě, nácvik evakuace školy, ochrana člověka za mimořádných událostí)</p>
---	---

Profil absolventa školy	6) strategie vedoucí k formování <u>pracovních kompetencí</u> absolventů školy
<p>Žák dle svých individuálních schopností:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zná základní pracovní dovednosti a postupy ➤ má vytvořen pozitivní vztah k manuálním činnostem ➤ zná a dodržuje zásady bezpečnosti práce, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí ➤ pracuje podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu a orientuje se v jednoduché technické dokumentaci ➤ zvládá pracovní výdrž a koncentruje se na pracovní výkon a jeho dokončení ➤ má vytvořenu představu o pracovních činnostech běžných profesí a představu o reálných možnostech svého budoucího uplatnění 	<ul style="list-style-type: none"> - při pracovních činnostech se zaměřujeme na rozvoj hrubé i jemné motoriky - žáky vedeme ke znalosti základních pracovních postupů, posilujeme a s věkem, dle schopností dětí, rozšiřujeme základní pracovní dovednosti (nápodoba a dodržování pracovního postupu učitele) - vedeme děti k úctě k práci své (koutek přírody, výstavky žák. prací, dárky, soutěže, péče o okolí školy, sběr přírodnin, výzdoba školy), ale i předchozích generací (ochrana památek, vztah k městu,...) - opakovaně u žáků posilujeme znalost pracovního režimu, řádů odborných učeben, školního řádu, zásad první pomoci (videokazety, praktický nácvik) a vyžadujeme jejich dodržování - důsledně dbáme na dodržování pravidel a zásad bezpečnosti a hygieny práce - cíleně řídíme a podporujeme profesní orientaci žáků vzhledem k jejich specifickým možnostem, upozorňujeme je na jejich případná zdravotní omezení a snažíme se budovat kladný vztah k budoucí profesi (exkurze, besedy, videokazety, některé povinně volitelné předměty, práce výchovného poradce)